

Dán törzse

Jákobnak, Izrael pátriárkájának ötödik fia Dán volt, Rákhel szolgálólányától, Bilhától (*1Móz. 35:25*). Dán nevének jelentése: bíra. Izrael egyik nemzetsége tehát ettől a Dán nevű héber férfitől származott, akiket azontúl Dán törzsének vagy dánitáknak neveztek. Ez az írás röviden ezeknek a dánitáknak a kalandos történelmét, jellemvonásait, vándorlásait és próféciai szerepét ismerteti.

Isten Egyházának Gyülekezetei

Email: p.poli@mailcity.com

Copyright © Póli Pál, 2004, 2017 Isten Egyházának Gyülekezetei

Minden jog fenntartva. A honlapon található kiadványok szabadon másolhatóak és terjeszthetőek, amennyiben a teljes szöveg, változtatás vagy törlés nélkül kerül másolásra illetve terjesztésre. A kiadó nevét, címét és a kiadási jogot fel kell tüntetni. Ár nem számítható fel érte. Kritikai hozzászólásokhoz és elemzésekhez felhasználhatók rövid kivonatok vagy idézetek a kiadási jog megsértése nélkül.

<http://www.churchofgod.hu>

Előszó

Dán Bilhától, Rákhel szolgálólányától született (*1Móz. 30:1-5*) valamikor i.e. 1737 körül. Dán már fiatalon is izgága, bátor és kihívó természetű férfi volt. Az egyiptomi fogság alatt jelentősen megnövekedett az izraeliták száma (*2Móz. 1:7-9,12*), s amikor Mózés vezetése alatt kivonultak Egyiptomból, a dániták 62700 húsz év fölötti, harcra képes férfit tartottak számon (*4Móz. 1:38-39*). Dán törzse tehát ekkor jóval nagyobb számú volt, mint

akár Manasszénak vagy Efraimnak, József két fiának a törzsei, akik pedig később Izrael messze legnépesebb nemzeteivé lettek.

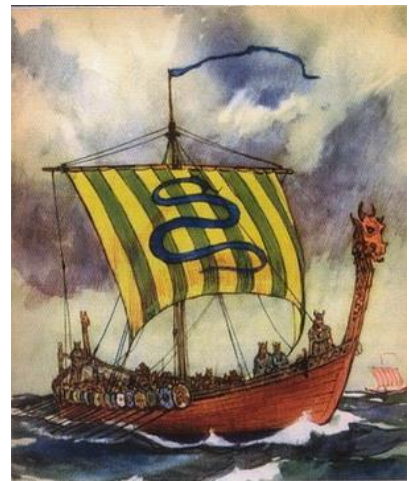
Amikor Mózes megáldotta a törzseket, Dánnak ezt mondta: „*Dán fiatal oroszlán, mely Básánból elszökken.*” (5Móz. 33:32). Erre a próféciára még részletesebben kitérünk, de Mózes már ezzel is utalt arra, hogy Dán egy harcias, erőteljes néppé fog válni, akik nem nagyon tudnak egy helyben megmaradni.

A dániták valóban egy vállalkozó szellemű néppé váltak, akik hajóikkal bejárták az akkor ismert világ legtöbb területét. E kalandozások és vándorlások miatt a történészek Izrael pionírjának, vagy előfutárának nevezik Dán törzsét, ugyanis velük kezdődött meg az izraeliták szétterjedése szerte a világban.

Dán, Izrael előfutára

Amikor Izrael törzsei betelepedtek az ígéret földjére, és az egyéni törzsek felvehették földi örökségeiket, Dán törzsének a föld délnyugati területei lettek kijelölve. Dán területei Júdáéhoz viszonyítva nyugatra, illetve pontosabban észak-nyugatra feküdt: a dániták területe nyugati irányba a Földközi-tengerig terjedt, s hozzátartozott a forgalmas joppai kikötő is, ami nem messze esik a mai Tel-Avívtól (Józs. 19:40-48). Örökrészük közel feküdt Tírus és Szidón városaihoz, a föníciaiak híres kikötővárosaihoz.

A dánita telepések az északabbi irányban fekvő Laish városát is benépesítették, amit apjuk után és szokásukhoz híven Dán városának neveztek el (Bír. 18). Itt meg kell jegyezni, hogy a dániták vándorlásai könnyen nyomon követhetők voltak a későbbiek során is, éppen azon bevett szokásuk miatt, hogy valamennyi helyen, ahol egy időt eltöltöttek, a városokat, folyókat stb. apjuk, Dán után nevezték el. Ez az a bizonyos „kígyónyom”, amit Dán mindenhol maga után hagyott, amerre vándorolt. Laish, amit ezentúl Dán városának neveztek, a híres kikötővárostól, Tírustól valami harminc mérföldre feküdt bentebb a tengertől. Az ősi dániták így minden kétséget kizáróan igen szoros kapcsolatban álltak a tírusiakkal, és használták is a neves kikötőt. Ezt már csak azért is könnyen megtehették, mert Tírus városa izraelita testvértörzseknek, Áshernek a területén feküdt (Józs. 19:29). Tírus eredeti föníciai lakosai rendkívül jó hajósok és tengeri navigátorok voltak, akik a tengeri kereskedelemből éltek (vö. Ez. 27), és ami gazdaggá tette a várost. Ezek a föníciai hajósok építették fel Szidont is a libanoni

partvidéken. Az i.e. 1200-as években, a bírák korszakában - és mielőtt Dán még Laish-ba települt volna -, Debóra a híres győzelmi énekében arról panaszkodott, hogy Dán hajókon vesztegelt ahelyett, hogy testvéreit segítette volna a harcban:

Bírák 5:17 Gileád a Jordánon túl tanyázik. **És Dán mért időzik a hajókon?**

Ez utalás arra, hogy a dániták ekkoriban már annyira el voltak foglalva a hajózással, illetve a tengeri utazással és kereskedelemmel, hogy még testvéreiket sem segítették meg, amikor azok háborúban álltak Sisera kánaáni seregeivel. Ez a rövid idézet azt bizonyítja, hogy a dániták már Laish-ba telepedésük előtt is hajóztak és járták a tengereket, Laish-ba költözésük után pedig csak fokozódtak a hajózáshoz adott lehetőségeik. Az ókori dánita hajósok annyira ismertek voltak a Földközi-tenger partvidékein és kikötőiben, hogy számos klasszikus írás tesz róluk említést (lásd a I. Függelék). A dániták már a nagyon korai időkben alapítottak kolóniákat Görögországban. A trójai háború idején (i.e. 1184) „a görögöket *danaan-oknak nevezi Homérosz*” (**Strabo 12:8:7**). A korai történészek a **dórok**, **danaanok** és heraklidák eredetét arra a Kánaán földjére teszik, amit ekkor már az izraeliták birtokoltak. Az eredeti Dor egy Izraelita területet volt (*Józs. 17:11*), ahonnan Izrael, különösképp Dán törzsi elemei Ioniába hajóztak és ott megtelepedtek. A Danaan megnevezéssel tehát Dán ezen kolóniáit jelölték. A dániták még ekkoriban jutottak el egészen Írorszáig, amivel számos történész tisztában van. J.C. Gawler idézve az Ír Krónikákból a következőt írja:

"Ismétlem, 'a dániták [Írorszáiban] már valami kétszáz esztendőn át uralták a földet, amikor a milézek első csoportjai megérkeztek, ami pedig kb. 1000 esztendővel a keresztény korszak kezdete előtt történt.' **Ez azt jelenti, hogy a dániták első kolóniái valamikor i.e. 1200-ban érkeztek meg [Írorszáiba].** Vagyis valami 85 évvel azután, hogy Debora és Barák győzedelmeskedett és említést tettek a dániták hajóiról ... Az Ír Krónikák és az Ír Danaani Iratokban állandó utalások vannak a [dániták] Görögországgal, Föníciával és Egyiptommal való kapcsolataira a legkorábbi időktől számítva" (Gawler, *Dan Pioneer of Israel*, 30-31. old. (kiemelések hozzáadva)).

Az olyan korai hajósnépek mintájára, mint a föníciaiak és a társisiak a dániták a mai Írországra érkező első csoportjai továbbra is szoros kapcsolatot tartottak azokkal a területekkel, amelyeket korábban elhagytak. Ez lehetővé tette azt, hogy a későbbiekben további dánita elemek követhessék őket.

Miután a dániták legelső csoportjai elvándoroltak, a Szentföldön hátramaradt dániták északabbra telepedtek a Tírus városától körülbelül 30 mérföldre beljebb fekvő Laish városába. Laish egy fontos állomásukká vált, és az ide telepedett dániták tették ki később a harmadik, Írországra hajózó dánita elemeket. Ezek a dániták már erős és maradandó bálványimádatba estek, (Jeroboám Dánba telepített egy aranyborjút (vö. *1Kir. 12:26-29*)),

s bálványaitat Írországra is magukkal vitték, miután megszöktek az asszírok elől. Erre a tényre Gawler szintén rámutat: „*A Casheli Zsoltároskönyv megemlíti, hogy Tara tornyát [Írországra] Baal tüzének megőrzésére építették fel, s Bel Theine-nek nevezték... továbbá, a föníciaiak és izraeliták jellemzője [ekkor] a Baal imádat volt.*” (u.o. 31. old).

Mely útvonalon hajóztak az első dánita csoportok? Thomas Moore ír történész rámutat, hogy az Írországra telepedett rokon izraelita népelemek egyik legkorábbi csoportja a *firbolg*-ok (vagy nemédek) voltak. A *firbolg*-ok egy ideig görög földön vándoroltak, majd onnan más népek nyomására hajóikra szállva új lakterületet kerestek, s így jutottak a mai Dánia és Norvégia partvidékéig, majd végül Írországra kötöttek ki (*History of Ireland*, 1. köt. 59. old.). Röviddel ezután a Tuatha de Danaan-ok is megkezdték az Írországra való betelepést. Ez az elvándorlás már a Debóra által megénekelt győzelmet követő nyolcvanöt esztendő ideje alatt történt, s ezek voltak azok a dániták, akik énekében a „*hajóikkal foglalatoskodtak*”.

A „*Tuatha*” szó jelentése „törzs”. A New English Dictionary meghatározása: Tuatha az írek történelmével kapcsolatos kifejezés egy írországi törzsre, illetve egy népességre utal. (10. köt. 44. old.).

Maga a dán szó héberül bírát jelent, és Dán törzsi áldása is a bíraskodással kapcsolatos:

1Mózes 49:16 Dán ítéli a maga népét, mint Izrael bármely törzse.

Az természetesen nem véletlen, hogy az ír *gaelik* nyelvben a *dun* szó jelentése bíró (Raymond McNair, *America and Britain in Prophecy*, 25. o.). Emellett az angolszász világ sajátos *common law*-ja (köztörvénye vagy néptörvénye) az írországi dánitákhoz vezethető vissza Jeremiás prófétán keresztül. Jeremiás emlékeztette az ekkorra elpogányosodott dánitákat Isten parancsolataira, amikor az utolsó Dávid-házi király leánysarját az írországi dániták fölött uralkodó zsidó zerahita királyi ágba házasította be (lásd a **Dávid Trónja** című írásunkat). Az angolszász világban hosszú évszázadokon át ennek a valójában nem hivatalos, de széleskörűen elfogadott néptörvénynek a betartása biztosított igazságot, szabadságot és bőséget évszázadokon át az angol nyelvű jóléti társadalmak lakosságának. A hivatalos angolszász törvények szintén ehhez vezethetők vissza (mára ezeket szinte elvetették, sőt lassan alkotmányellenesnek nyilvánítják, ahogy a gonoszság növekszik az izraelita tagállamokban).

A történészek, az apróbb részletek eltérése mellett, mindannyian hasonló képet tárnak fel a dániták vándorlásairól. Geoffrey Keating, egy másik ír történész is a második dánita kivándorló csoportot a *Bírák 18*-ban vázolt (laishi) népelemmel azonosítja, akik miután

szintén a mai Írország területére vándoroltak, valójában a harmadik dánita elem voltak, ha a milézekkel odaérkező dánitákat is beszámítjuk:

„... a Danaan-ok népe egy igen tanult és gazdag nép voltak; ezek azok, akik Görögországba menekültek az asszírok támadása elől, mielőtt tovább mentek Írországba; majd Dániába is, amit aztán ők neveztek el 'Dan-mares-nek' vagyis Dán országának” (*History of Ireland*. 1. köt. 185,199. old.).

Az Encyclopedia Britannica megemlíti a dánok saját eredetükről tartott tradícióját, amely szerint „*Jutelandra (Dániára) azok a Dántól származó dániták tettek szert, akik nevüket ósapjuk után tartották meg*” (EB, Denmark címszó, 8. köt. 11. kiadás). A dániták bevett szokásuk szerint az országot itt is apjuk, Dán után nevezték el.

Amikor az asszírok megtámadták Izraelt, a dánitáknak ez a csoportja Görögországot útba ejtve (a korai dánita-görög kapcsolat és az ott megtelepedett dániták miatt is) követték a korábbi dánita hullámokat Írországba. Ez az elemük tehát lényegében az asszírok támadása elől menekült el, és részben erre az „elszökkenésre” utalt Mózes próféciája:

5Mózes 33:22 "Dán fiatal oroslán, mely Básánból elszökken (héb. *zának*, szökken, rá/elugrik)."

Báshán hegyei Laish közelében fekszenek, így a laish-i dániták először a hegyekbe menekültek az asszírok elől, s onnan „továbbszökkentek”, hogy hajókra szállva elkerüljék a fogságot. A Laish bevételére elindult hatszáz dánita fegyveres (*Bír. 18:11*) szintén innen, Báshán hegyéről „szökkenhetett” Laish-ba, vagyis innen megindulva üthettek rajta a városon.

Amikor az északi királyság (Izrael háza) i.e. 718-721 között elbukott és fogságba ment, a tengertől bentebb fekvő területen lakó dánitákat szintén elhurcolták az asszírok. Ez az elemük tehát a többi fogságba került törzssel együtt az Eufrátesz túloldalára lett telepítve, mélyen az asszír birodalom területeire. Amikor nem sokkal később az Asszír Birodalom elbukott, és az izraelita törzsek első nagy hullámai megkezdtek az északnyugati irányba (Európába) való vándorlásukat, a köztük lévő dániták velük érkeztek meg a Brit-szigetekre, s csatlakoztak az akkor már régóta ott élő testvéreikhez. Dán törzse viszont még ezen az útvonalon is hátrahagyta nyomait.

A kígyó nyomában

Jakob Dánról elmondott próféciájában egy furcsa kijelentés hangzik el:

1Mózes 49:17 "Dán kígyó lesz az úton, vipera az ösvényen (o'rák, kitaposott ösvény, útnyom), a ló csüdjébe harap, és lovasa hanyatt esik"

Az angol nyelvű KJV verzió ezt a verset így fordítja:

Genesis 49:17 Dan shall be a serpent by the way, **an adder in the path**, that biteth the horse heels, so that his rider shall fall backward.

Az angol fordításban a mondat első felének a hozzávetőleges magyar jelentése: „*Dán kígyó lesz az úton, nyomot hagyó az ösvényen.*” Egy kígyó, amikor tovacsúszik a földön vagy homokon, látható nyomot hagy maga után, és ez közvetlen utalás arra, hogy Dán vándorlásainak nyomát könnyen nyomon lehet követni, ugyanis nevét árulkodó jelként mindenhol hátrahagyta. Úgy a Bibliából, mint a szekuláris történelemből is láthatjuk, hogy a dániták bárhová telepedtek, bármerre vándoroltak, minden általuk lakott területet apjuk, Dán után nevezték meg (vö. pl. *Józs. 19:47; Bír. 18:12, 27:29*). Ez a szokásuk valóban egy olyan „nyomot” hagyott hátra, amely nagyban megkönnyíti a dániták vándorlásainak követését.

Mivel a héberben nem jelölték a magánhangzókat, így Dán nevét DN-ként írták, s a magánhangzókat a beszédben adták hozzá. Így *Dan, Din, Dun, Don*, stb. névformák mind a Dán név változatai.

Miután nem minden dánita menekült meg az asszír fogságtól, az északabbi dánita kolóniákat Izrael többi törzseivel fogságba vitték, így azok későbbi vándorlásainak nyomát Euráziában és a kontinentális Európában is követhetjük, a Don folyótól kezdve az olyan helységnevekig, mint: Dan-au, the Dan-inn, the Dan-aster, the Dan-dari, the Danez, Don, Dan, U-Don; the Eri-don, Denmark, Dun-kirk, Dun-bar, Dun-raven stb.

Az Isten Gyülekezeteinek kiadványaiban régóta és számos alkalommal idézik Totten professzort, mint az alábbi kiadványban is:

„A történelemben nincs még egy ahhoz hasonlítható epikus nagy esemény, mint a nyugati irányba araszoló angolszász és rokon népek története. A vándorlásuk és telephelyeik útvonalában fekvő európai folyók megnevezései is az ő ősi neveikben gyökeredzenek Hozzájuk vezethető vissza az az ezernyi számú Dan, Don, Dun stb. névforma, amelyek előfordulnak a vándorlásaik vonalán található helységnevekben ...” (Allen, *Judah's Sceptre and Joseph's Birthright*, 263-264. oldalak).

A mai Dánia (Denmark) nevének pontos jelentése: Dán jele. Lakóit dániaknak, dánitáknak nevezik, akik azoknak a dánitáknak a testvérnépe, akiket az ókori Írországban

Tuatha de Danaan-ként, Dán törzseként neveztek. A görögök Danoi-nak, a rómaiak pedig Danus-nak nevezték ugyanezt a népet.

Mondani sem kell, Írország területe szinte telítve van a Dánhoz kapcsolódó helységnevekkel: Dans-Lough, Dan-Sower, Dan-Monism, Dun-dalke, Dun-drum, Don-egal Bay, Don-egal City, Dun-glow, Lon-don-derry, és Din-gle, Dun-garven, majd Duns-more, melynek jelentése „további dániták”. A híres ír nemzeti balladának a címe pedig „Dáni fiú”.

Bár ennek az írásnak nem célja minden létező forrásanyag bemutatása, de egy rövid szemelvényt bemutatunk, azok érdekében, akik esetleg egyáltalán nem jártasak a témában (lásd a Függelékeket). A történelmi tények, archeológiai leletek mellett soha nem lehet mellőzni egy adott nép saját legendáit, mondáit és hagyományait, mert talán ha színesítve is, de azok mindig az igazságban gyökereznek. Minden forrás és történelmi tény azt bizonyítja, hogy a héber Jákob Dán nevű fiának leszármazottai Írországban és Dániában élnek. (Emellett az USA lakosai között szintén sokmillió ír származású, azaz dánita él)

Sámson

Ha a dániták jellemvonásait egy ember személyiségén keresztül kellene bemutatni, azt mindenképpen Sámson személyében lehetne leginkább karakterizálni. A Dán törzséből származó Sámson a nazarite, Izrael bírása volt a filiszteus elnyomás idején (*Bír. 13:2-3, 24*). Sámson a Biblia egyik legnehezebben meghatározható hőse, akit mintha kettős személyiség uralna. Sámson egyrészt az Izrael érdekét szolgáló hit hőse és példaképe, másrészt pedig egy heves, szenvedélyek által hajtott férfi, aki nem képes ellenállni a harci vágyak és a szerelemi élvezeteknek.

Ugyanez jellemzi a dánita íreket is, akik szintén rendkívül jó harcosok, de a legtöbb esetben inkább egyéni hősként állják meg a helyüket és különleges tettekkel tűnnek ki, mintsem **nemzeti szinten**. Láthatóan az egyéni dániták leginkább a többi törzs érdekében vagy szolgálatában (főként Efraiméban) tudják nyújtani egyéni potenciájuk teljességét. Az angol haditörténelemben gyakori példák voltak az egyéni írek hősies tettei a harcmezőn és gerilla stílusú háborúkban. Hasonlóan, Sámson soha nem fogta össze és nem vezette a törzseket harcba, nem vált híres hadvezérré, ehelyett önmaga cselekedett Izrael érdekében. Sámson Izrael egyik megmentő hősének

mondható, és történetének van próféciai jelentősége a végidőkre vonatkozóan. Viszont más bibliai hősökkel ellentétben Sámson nem kapott közvetlen utasításokat Istentől, illetve adottságai, és ami számára el lett rendelve, az születése előtt lett megadva neki (*Bír. 13:5*). Sámson, amikor hőstetteit véghezvitte, azt leginkább az őt érő támadásokra reagálva tette, mintsem tudatosan, előre megfontoltan. Azáltal tölti be az elhívását és Isten akaratát, hogy egyszerűen megéli vágyait (*Bír. 14:1-4*) és alkalmazza a maga szinte csoda-emberi adottságait az adott időben Izrael érdekében. A Biblia sehol nem tesz olyasféle utalást, hogy Sámson akár a saját dicsőségéért vagy akár becsvágyból tett volna bármit. Csupán önmagát adta, amilyen ő volt az adottságaival. Jellemére azonban inkább az volt jellemző, hogy magánéletét az Isten akarata ellenes tettekkel töltötte be. Az idegen asszony utáni buja vágyakozása, és a pogány szokások iránt tanúsított részrehajlása mind egyfajta dánita nemzeti jellemvonásnak is mondható. Az angol nyelvben van egy sajátos kifejezés, amivel az írek egy részét jellemzik, ez a „*fighting irish*”, vagyis a „*verekedős ír*”. A verekedős ír sztereotípiája jellemzője, hogy szereti az italt, a verekedést, az asszonyokat, de emellett „vallásos”, illetve erősen babonás, akire mégis mindig lehet számítani, ha a szükség úgy hozza.

Isten felhasználja Dán adottságait, hősiességét Izrael érdekében addig is, amíg szellemileg helyreállítja ezt a tüzes temperamentumú nemzetséget, amelynek jellemvonásait Sámson, a „tipikus ír férfi” tükrözte leginkább. A Sámson életében lejátszódó események némelyikének próféciai jelentőségei is vannak.

Dán vitatott próféciai szerepe, a 144.000 és azon túl

A Dán törzsével kapcsolatban elhangzott kérdések közül a messze leggyakoribb kérdés az, hogy miért maradt ki Dán törzse a *Jelenések 7*-ben említett 144.000 izraelita elpecsételt felsorolása közül? Neve ugyanis valóban hiányzik abból a felsorolásából. Ebből fakad az a régi keletű és máig nagyon sokak által vallott nézet, miszerint az Antikrisztus Dántól fog származni. Ilyen irányú utalásokat már az olyan korai egyházatyák írásaiban is fellelhetünk, mint Iréneusz, aki a 2. század egyházának volt egy jelentős és elismert személyisége. A szóban forgó szövegrész:

„És Jeremiás nem csak arra mutatott rá, hogy hirtelen jön, hanem azt a törzset is megjelöli, ahonnan eljön, amikor ezt mondja: „*Gyors lovak hangját fogjuk hallani Dánból; az egész föld megmozdul majd galoppozó lovai nyerítése hangjától: el is fog jönni és felfalja a földet és annak teljességét, a városokat is, és annak lakóit.*” Ez az oka annak, hogy az Apokalipszisben nem számlálták ezt a törzset azokkal együtt, amelyek megmentésre kerülnek.” - **Irenaeus, Az eretnekek ellen. 5. Könyv, XXX. 2**

A fentiekben Iréneusz a Jeremiás 8. fejezetében található duális jellegű prófeciáját idézte, ami Isten Júda fölötti ítéletét illetve büntetését vázolja fel:

Jeremiás 8:13-18 ¹³Szeretnék szüretelni náluk – mondja JHVH –, de nincs szőlő a szőlőtőkén, sem füge a fügefán, még a levél is lehervadt róla. **Ezért hoztam pusztítókat rájuk, hadd pusztítsák el őket.** ¹⁴„Miért ülünk itt tétlenül? Gyülekező! Menjünk a megerősített városokba, és pusztuljunk el ott! JHVH, a mi Istenünk átengedett minket a pusztulásnak, mérgezett vizet itatott velünk, mert vétkeztünk ellene. ¹⁵A békességet vártuk, de nem jött semmi jó, a gyógyulás idejét, de lám, itt a rettenet. ¹⁶**Dán felől hallatszik már lovainak horkanása; harci paripáinak nyerítésétől megrendül az egész föld.** Eljönnek és felfalják az országot, mindent, amiye csak van, a várost és lakóit.” ¹⁷Igen, mérges kígyókat küldök rátok, amelyeket nem lehet megbűvölni, és megmarnak benneteket – mondja JHVH –, ¹⁸gyógyíthatatlanul.

Ennek a duális prófeciának az elő típusa Júda Nebukadnezár általi lerohanásakor és Jeruzsálem elfoglalásakor történt meg. Nebukadnezár, miután elfoglalta Föníciát, onnan, azaz északi irányból tört be a Szentföldre, amelynek az északi határvonalán feküdt el Dán törzsi területe. E területen vonultak fel a káld seregek Júda ellen a lovassággal az élen, és pontosan erre utal 17. vers: *„Dán felől hallatszik már lovainak horkanása; harci paripáinak nyerítésétől megrendül az egész föld.”* Csakhogy, amikor ez a támadás megtörtént, a dániták már valami 130 éve nem éltek ezen a területen, ugyanis azon tíz törzs részét képezték, amelyeket az asszírok deportáltak i.e. 721-ben. Azóta a dániták az „elveszett törzsek” részeként van számontartva.

„Dán” a Jeremiás 8. fejezet prófeciájában kizárólag csak egy geográfiai lokációt jelöl, nem pedig magát a törzset, vagy annak tagjait – s ezzel Iréneusz is tisztában kellett, hogy legyen. Mivel a prófécia duális, így várhatóan az Antikrisztus pusztító seregei is Dán egykori törzsi területéről indítják meg a támadást Jeruzsálem bevételére a kor végén. Nebukadnezár az Antikrisztus egyik előtípusa volt, ahogy birodalma is az első „fenevad” volt (*Dán. 7:4*). Viszont, ahogy Nebukadnezár maga nem volt dánita, úgy az Antikrisztus sem lesz az (lásd még [Az asszír Antikrisztus](#) című írást). Ha az utóbbinak lesz is vérségi kapcsolata az izraelita törzsekhez, az kizárólag Júdához kell, legyen, amely törzsből származott a Messiás, akit ő imitálni kíván, s amely törzs tagjai tették ki az európai királyi házakat is.

Röviden: Nebukadnezár hódításakor Dán **már** régen nem volt jelen azon a területen, az Antikrisztus Jeruzsálem ellenes támadásakor viszont **még** nem lesz ott, hiszen Izrael tizenkét törzsének hazájukba való helyreállítása csak valamivel később fog megtörténni.

Ezek fényében az Iréneusz által érzékeltetett „dánita Antikrisztus” semmiképpen nem állja meg a helyét abban a formában, ahogyan azt ma értelmezik.

Iréneusz és a korai egyház nézeteire nagy hatással volt az a 2. századi kihívás, amivel a korai egyház naponta szembetalálta magát. Ez pedig a Simon Mágus és egyéb gnosztikus tanítók (mint Markion, Valentinusz) által meghirdetett és egyre népszerűbbé váló eretnenség terjedése volt. Jusztinusz mártír egy leírása szerint Simon Mágus a szamáriai Gitta városából származott, ami egykor Dán törzsi területe volt (*Apol. i. 26*). Gitta városa Josephus is dánita területként tartotta számon. Jusztinusz ugyancsak a 2. században élt és jó maga is Szamáriában született, s így saját tapasztalatai alapján írta azt, hogy az ő idejében - durván egy évszázaddal Simon mágus színrelépése után - a szamaritanusok többsége még akkor is nagy híve volt a közülük való Simonnak. Az olyan jeles korai egyházatyák, mint Ireneus, Jusztinusz, Hippolitusz és Epifaniusz Simont tekintették minden eretnenség, beleértve a gnoszticizmus kútfőjének is, és nem kerülte el figyelmüket az a tény, hogy Gitta városa egy dánita város volt. Mivel Simon „*Dán földjéről*” származott - noha nyilvánvalóan maga nem dánita volt -, elterjedt az a nézet, hogy ha ez a nagy hamis próféta „Dánból” jött, akkor a végidőbeli is onnan fog származni.

Az idő teltével Dánt már nem, mint lokalitást értelmezték, hanem mint származást. Iréneusz tisztában volt azzal a ténnyel, hogy Dán törzse az ő korában már több mint 800 éve nem élt azon a területen és mégis kapcsolatba hozza az eseményt a Jelenések 7-ben felvázolt leosztással. Mivel nézeteit nem fejtette ki annál részletesebben, mint amit az adott idézetben olvashatunk, így nem tudhatjuk biztosra azt, hogy pontosan mi volt az álláspontja. Bárhogyan is legyen, tény, hogy a „dánita Antikrisztus” - nézetet részben Iréneusz e fentebb említett leírására, részben pedig bizonyos katolikus „próféciaakra” alapozzák. A szóbanforgó katolikus prófécia két középkori paptól származnak, név szerint Malakiástól és Adso-tól. Malakiás, teljes nevén St Malachy O'Morgair [1094-1148], az ír Armagha város főpüspöke volt. Ennek a Malakiásnak a nevéhez fűződnek a híres pápai prófécia is, amelyekben 1143-tól kezdődően profétál az elkövetkező 112 pápáról, próféciai neveket adva nekik.

Adso „a pap”, ugyancsak egy katolikus „próféta” volt, aki némileg korábban, i.sz. 950 körül jelentette ki azt, hogy: *„Az Antikrisztus zsidó szülők gyermeke lesz Dán törzséből, de az anyja nem lesz szűz, mint azt sokan gondolják”*

Adso „próféta” számára az már jól láthatóan nem lett „kinyilvánítva”, hogy a zsidók Izraelnek mindössze egy törzsét képezték, s így a zsidó megnevezés csupán Júda törzsének tagjait jelölte. Azok a modern tanítók, akik a katolikus „prófécia” mintájára értelmezik Dán próféciai szerepét odáig mennek, hogy az *1Móz. 49:17*-ben említett

kígyót Sátánnal asszociálják és ezek alapján jelentik ki, hogy e törzsből jön majd az Antikrisztus.

Dán törzsének az Antikrisztussal való azonosítása azonban erős túlzás, még annak ismeretében is, hogy Dán törzse valóban maradandó bálványimádatba esett (*Bír. 18:30*). Az is igaz, hogy az írek a legbabonásabb izraelita nemzet, aminek viszont részben éppen az általuk felvett katolikus vallás, és a velejáró faragott és festett képek imádata az oka. Az tagadhatatlan tény, hogy az írek a legodaadóbb, vallásukat szigorúan gyakorló katolikusok közé tartoznak ma is.

A katolikusok, illetve az ő próféciáikat sugalló szellemi erők talán nem véletlenül és érdek nélkül jelölik meg Dánt az Antikrisztussal kapcsolatban, mint azt az alábbiakban látni fogjuk. Az idevonatkozó próféciáikat a Bibliából részben a *Jeremiás 4.* fejezetében leírtakkal, elsősorban annak *15-16*-ik verseivel szándékoznák alátámasztani:

Jeremiás 4:15-17 **15** Hírnök szava hangzik Dánból, vész hirdető Efraim hegyéről. **16** Figyelmeztessétek a népeket, vigyétek hírül Jeruzsálemnek: Ostromlók jönnek messze földről, kiáltoznak Júda városai ellen. **17** Mint mezőőrök veszik körül, mert pártot ütött ellenem - így szól az ÚR.

A nagy nyomorúságot megelőzően Dánból és Efraimból jönni fog egy figyelmeztető hang. A fejezet lényegében figyelmeztetés a pártütő (hűtlen) Júda és Jeruzsálem számára, és az eljövendő veszélyre, az északról rátörő fenevad katonai inváziójára. A 15. vers egy olyan figyelmeztető hangról beszél, aminek elhangzása még előttünk áll. Ez a hang feltehetően egy Isten által erre elrendelt prófétától jön majd, aki az idézetből kivehetően Dántól való, Efraim hegyeiről. A Bibliában Efraim hegyei utalhatnak Efraim lakterületeinek hegyvidékeire a Szentföldön, de utalhatnak Efraim nemzeteire is. A Biblia ugyanis számos alkalommal szól az efraimita nemzetekhez úgy, hogy Efraim hegyeiként utal rájuk. Mivel ma sem Dán, sem Efraim nem tért még vissza a Szentföldre, ez a figyelmeztetés modern utódaik mai lakhelyeiről fog elhangzani. Izrael, de kivehetően a pogány népek is ekkor egy prófétai kijelentést hallanak a nagy nyomorúság előtt. A figyelmeztetéshez pedig hozzátartozik a megtérésre való felhívás is. A Biblia a megtérés alatt minden esetben az igaz Isten törvényéhez való visszatérést érti, hiszen amiből meg kell térni, az a bűn és törvénytelenység illetve törvénytelenkedés. Izrael és a nemzetek pedig hosszú időn át tartó törvénytelenkedésben élnek, aminek e figyelmeztetés elhangzásakor már csak szabott ideje marad. A felhívás egyszerű: megtérés és visszatérés Istenhez, és a nagy nyomorúság elszívása. Tudjuk, hogy úgy Izrael, mint a nemzetek keresztül fognak menni a nagy nyomorúságon, de a felhívástól aktívan megkezdődik és láthatóvá válik az igazak és hamisak megkülönböztetése (*Mal. 3:13-18*). Isten semmit nem tesz meg úgy, hogy előtte prófétáin keresztül ki ne jelentené azt, ami eljön (*Ám. 3:7*). Ez tehát egy

nagyon fontos lépés lesz majd a helyreállítás **felé** és Izrael elválasztott maradékának megtérésében, még a két tanúbizonyság, Énok és Illés megjelenése előtt. Illés helyreállításával pedig aktívvá válik a törvény és az áldások/átkok közötti kapcsolat (*Mal. 4:5-6; Mát. 17:11*). A két tanúbizonyság munkáját pedig közvetlenül Krisztus visszatérése követi. Mondhatnánk, hogy prófétai értelemben ma ennek a dánita elő-munkának az elő-munkáját végezzük Isten Gyülekezeteiben, amikor a törzsek azonosításával felhívjuk az izraelita és más nemzetek figyelmét kilétükre és eljövendő sorsukra, és az igaz megtérés szükségére.

Ugyanakkor a katolikus próféciaik Istennek ezt a helyreállító munkáját és figyelmeztetését – a szerepeket megfordítva – az Antikrisztus munkájának tulajdonítják. Ennek pedig nagy szerepe lesz a megtévesztésben és az üldöztetésben, hiszen amikor ez a próféta és Isten igaz szolgálói megkezdik az utolsó idők munkáit és figyelmeztetését, őket az Antikrisztus erőinek nyilvánítják majd ki! Aminek ezek után már nem is szabadna furcsán hangzani – **a katolikus próféciaik az Antikrisztus egy azonosító jelének az Izraelnek adott törvény helyreállítását adják meg, s ez egyben alapot is ad nekik azok üldözésére, akik tartják Isten parancsolatait és Jézus tanúbizonyságát (*Jel. 12:17*)**. Annak ellenére is, hogy a Biblia ennek teljesen ellentmondóan a "törvénytaposónak" nevezi a valódi Antikrisztust (*2Thessz. 2:8-9*). Az Isten uralmának helyreállításához elengedhetetlenül hozzátartozik törvényének egyetemes helyreállítása és beiktatása is Krisztus visszatéréssel (*Mik. 4:2*). A katolikus próféciaik szerint eljövendő "Antikrisztus" valójában Isten szolgálója, míg a magát Istennek kinyilvánító törvénytaposó valójában az igazi Antikrisztus lesz, aki üldözi a szenteket.

Dán a *Jelenések 7*-ben nem azért nincs felsorolva, mert tőle jön az Antikrisztus, hanem azért, mert a dániták ma lényegében Efraimhoz csatlakoztak. Nem mellékesen Efraim neve sincs megemlítve a *Jelenések 7*-ben, ahol József és Manassze nevei szerepelnek. Ennek oka az, hogy József vezető törzse Efraim, aki apjának neve alatt áll, s a dániták is ide lettek besorolva. Ezért is jöhet a próféciai hang Dántól, s egyben Efraim nemzeteiből. József másik fia, Manassze pedig külön törzsként van feltüntetve, de mivel Dán hiányzik a felsorolásból, így megmarad a tizenkettes leosztás, csupán a szokásostól eltérő módon. Valójában az Ószövetségben nem kevesebb, mint húsz különböző módon vannak felsorolva a törzsek, s már ott is előfordult, hogy Dán törzse vagy teljesen kimaradt az izraelita törzsek felsorolásból (az *1Krón. 2-9* fejezetek listázásából), vagy pedig utolsóként van említve (*1Krón. 27:16:22*)!

Tehát a *Jelenések* felsorolása nem annyira rendhagyó, mint első látásra gondolnánk és nem szükséges ilyen következtetéseket levonni.

Tudjuk azt is, hogy a helyreállítás után **teljes** Izrael meg lesz mentve (*Róm. 11:26*), így természetesen Dán népe is. A millennium idején megtartja méltó helyét az izraelita törzsek között, és felveszi törzsi ígéretének teljességét (hiszen Isten nem vonja vissza ígéreteit), miszerint Izrael bírója lesz. Nem mellékesen az *Ezékiel 48:1* versében elsőként van megemlítve, mint aki felveszi törzsi örökrészét. Tehát Dán egyáltalán nincs kiátkozva vagy kitagadva a törzsek közül (vö. *Ez. 48:1,32*), annak ellenére, hogy ebben a korban nem részesült igazán nagy áldásokban. Napjainkban Nagy-Britannia (Efraim) és Írország (Dán) kapcsolata annyira szoros és összefüggő, hogy Dán gyakorlatilag Efraim részét képezi.

Ma a dániták nagy része továbbra is bálványimádatban és hitszegésben él – bár az nem mondható, hogy ebben túltesznek Izrael többi törzsein. Dán törzse mindig is egy rendkívül harcias, kemény nemzetség volt. Az írek bárhol is telepedtek meg, a keménységükről és temperamentumukról, a harcias természetükről voltak híresek. Ma pedig, Észak-Írországban, az ír szakadárok a legádázabb módon harcolnak a függetlenné válásért. A brit uralom elleni harcban a legkegyetlenebb eszközöktől sem riadnak vissza. A héberek bölcsesség-irodalma közé számító [Tizenkét Pátriárka Testamentumá](#) - ban Dán megvallást tesz a haragos természetéről, és figyelmezteti utódait, hogy kerüljék a haragra gyors természetet, mert kísérteni fogja őket a kor végéig (lásd [Dán Testamentuma](#)).

A történelem folyamán Dán utódainak igen nagy árat kellett fizetniük ősapjuk hirtelen természete és temperamentuma miatt és ezek következményeitől csak a Felkent visszajövele után lesznek képesek megszabadulni. Ezért kiáltott fel értük és miattuk Jákob olyan kétségbeesetten:

1Mózes 49:18 Szabadításodra várok Uram!

Amikor Izrael megszállta az ígéret földjét Józsué alatt, a dániták kapták meg utolsóként örökségüket a föld felosztásakor (*Józs.19:47-49*). Ennek próféciai jelentősége is van. Dánnak csak a Millennium eljövetelével adatik meg a törzsi áldás vagy születésjog ajándéka, amikor bíra lesz Izraelben. A többi izraelita törzs már e korban felvette és megélhette a nekik adott áldásokat, de Dánnak várnia kell a Messiás eljöveteléig. Krisztus visszajövelelével pedig eljön „a szabadulás, amelyre várnak”, s vele az ígéretet, miszerint Izrael bírói lesznek, mint Izrael egy törzse. Érdekes módon, akkor már elsőként veszik fel a törzsi örökrészüket.

I. Függelék

A görög dánita kapcsolat

Hérodotosz görög történész kitért arra a tényre, hogy Görögország legősibb lakosainak egyik nagy eleme eredetileg Egyiptomból telepedett át, és a dél-görögországi **dór** nemesek őse egy bizonyos „Danae” volt, Acrisus leánya (Hérodotosz, VI, 1, iii).

A Dór név úgy tűnik, izraelita eredetű: Izrael északi részén, nem messze a Földközi-tenger partjaitól Manassze területén feküdt egy Dór nevű város. Mivel közel feküdt a tengerhez, a dániták itt alapítottak egy kolóniát, és a görögországi dórok innen származtak, részint Dán törzsi elemeiből, kisért pedig Manassze törzséből.

Az ír *tuath* szó jelentése törzs, vagy nép. A Tuatha Danaan nép a bibliai Dán törzsével azonos. Görögországi tartózkodásuk alatt sem változtatták meg nevüket, csupán a kiejtés tért el némileg. Az Abderai Hecateusztól fennmaradt lejegyzés szerint:

"Az egyiptomiak miután nagy csapásokat szenvedtek, távozásra kényszerítettek minden Egyiptomban tartózkodó idegent [köztük Izraelt], hogy elkerüljék a további sorscsapásokat. **Ezek közül** [az Egyiptomból kiutasított idegenek közül] **némelyek Danaus és Kadmus vezetése alatt Görögországba telepedtek át**, míg nagyobb részük máshová, főképpen Szíriába és Palesztinába. Ezek azok, akiket a nagy bölcsességéről és bátorságáról híres Mózes vezetett, aki államalapítójuk és törvényadójuk volt." (C.W. Muller, *Fragmenta Historicum Graecorum*, 1883, 2. köt. 385. old).

Hogy Danaus és Kadmus izraelita származásúak voltak, megerősíti az i.e. első században élt Szicíliai Diodórusz is:

"Azt is mondják [a régiek], hogy azok, akik Danaus-sal jöttek, szintén Egyiptomból, ott telepedtek meg, ami gyakorlatilag a legrégebbi görög város, az pedig Argosz..." (1. könyv, 28. rész. 1-5).

A szóbanforgó Danausról nagyon kevés történelmi adat maradt fenn, csak annyi bizonyos, hogy egy dánita vezér vagy nemes volt. A görögök szerint ez a „*Danaus volt azoknak a Danaa-oknak vezetője, amelyek Argoszt virágzó várossá tették.*” Az argosziak, vagy argonaiták dániták voltak. A Thebes városában lakó görögök pedig Kadmiustól származtatták városuk megalapítását (Will Durant, *The Story of Civilization*, Vol. 2: *The Life of Greece*, pp. 40, 72).

Valójában még a jól ismert neves író, Homérosz is gyakran Danaanoknak nevezte a korai görögöket a leírásaiban, azok ugyanis e néven, illetve ennek variánsaival (mint a Danai, Danoi, stb) nevezték magukat. Dr. Robert Latham, az elismert XIX. századi etnológus szintén kitért erre a dánita görög kapcsolatra:

"Én hiszem, hogy az Argive Danai (argoszi görögök) eponymszai (ősi neveik) nem másokra utalhatna, mint az izraeliták Dán nevű törzsére; csak hát a köztudatunkban Izrael történelmét annyira a palesztinai területekre korlátozzuk.... és figyelmen kívül hagyjuk a világ más területein játszott fontos szerepüket.... Így van ez a danaiak, azaz Dán törzsének [görögökkel való] kapcsolatával is, és erre a kapcsolatra úgy tűnik senki nem tér ki" (Latham, *Ethnology of Europe*, 1852, 137.old.).

Szerencsére Dr. Latham kijelentése óta már egyre több tudós felfigyelt és kitért erre a kapcsolatra (lásd Cyrus Gordon, *Common Backround of Greek and Hebrew Civilizations (A görög és héber civilizációk közös gyökerei)*, 1966; Allen Jones, *Bronze Age Civilization: The Philistines and the Danites (Bronzkorszaki civilizáció; A filiszteusok és dániták)*, 1975; "Danaans and Danites: Were the Hebrews Greek?" (*A danaanok és dániták: a görögök héberek voltak?*) *Biblical Archaeology Review*, June 1976; "Against the Tide: An Interview with Maverick Scholar Cyrus Gordon", (*Az ár ellen: interjú a rendhagyó tudóssal, Cyrus Gordonnal*) *Biblical Archaeology Review*, Nov.-Dec. 2000, pp. 52-63).

Az ugyanebben a témában megírt, „*Your Inheritance*” című könyvből:

„A milézek [milétosziak] a dánitákkal kapcsolatban élő nép volt. Az eredeti görögök előtt az izraeliták egy csoportja lakott görög területen, amely részben Dán törzséből, részben pedig a Zeráh-tól (Júda fiától) származó zsidókból álló néptöredék volt. Ezek az izraeliták voltak az eredeti lakosai a korai Ioniának (Görögország) egy ideig az olyan görög területeken, mint Achea, **Argosia**, Athén, **Milézia**, Mycea és Spárta" (*Your Inheritance* 36. old).

Homérosz Iliásza említést tesz arról is, hogy a Trójai Háború idején a görög vezérek pajzsait sasok és oroszlánok díszítették. A sas, a kígyó után Dán törzsének második legismertebb jelvénye (gyakran mindkét motívum együtt látható, mint a kígyót karmai között tartó sas emblémán), az oroszlán pedig természetesen Júda szimbóluma és jelvénye. Érdekes módon a trójaiak pajzsaira szintén oroszlánok voltak festve, ami arra utal, hogy a trójai háború lényegében két izraelita nemzetség vagy uralkodóház közötti belháború volt. A trójai háborúról egyébként a legtöbb történész régóta feltételezi, hogy az valószínűleg valami rokonok közötti belháború volt.

Ezt a görög-izraelita kapcsolatot maga a szóbanforgó nép, a korai Izrael is elismerte. Az első században élő zsidó történész, Josephus lejegyezte egy évszázadokkal korábban megírt levél tartalmát, amit a lakedemóniták (a délgörög spártaiak) királya írt a zsidókhhoz:

„Areus, a lakedemóniaiak királyától, üdvözet Óniásnak (zsidó főpap); kezünkbe kerültek bizonyos írások, amelyek által felfedeztük azt, hogy **a zsidók és a lakedómiaiak egy töről erednek, és mindkét nép Ábrahám nemzetségeiből**

származik. És miután ti a mi testvéreink vagytok, tudassátok velünk minden gondjaitokat, ha úgy megkívánjátok, s mi magunk ügyének fogjuk tekinteni. Mi ugyanezt fogjuk tenni, és úgy vesszük a gondjaitokat, mint ha azok a magunké lennének, s a mi érdekünk a ti érdeketek legyen. Demoteles, aki ezt a levelet hozzátok viszi, a válaszotokat el fogja hozni. Ez a levél négyszögű és **a pecséten egy sas van, amely kígyót tart a karmai között.**" (12. könyv, 4. fejj. 10. rész. 296-297. old.).

Az említett sas és kígyó heraldika Dán törzsi jegye volt Jákob próféciája után (lásd. "Flag", The Jewish Encyclopedia, 405.old). Az Isten sátorosztálye körül elhelyezkedő csoportok vezető emblémái egy bika, egy oroszlán, egy ember és egy sas voltak, amelyek megegyeznek az Isten trónja körül álló főangyalok arcaival (*Jel. 4:7*) és a négyarcú angyali lények arcaival (*Ez. 1:10*).

Valamivel később egy másik főpap, Jonathan válaszlevelet írt a spártaiaknak (lakedaimónok), megerősítve a köztük fennálló rokoni viszonyt:

„A közöttünk fennálló [rokoni] kapcsolatból... ezzel kapcsolatban igen kielégítően meggyőződünk a szent iratainkból Az eltelt hosszú idő óta, mióta a veletek való kapcsolatunkat megújítottuk, mi áldozatokkal és imákkal fordulunk Istenhez értetek és megtartásotokért a szent ünnepnapok idején" (13. könyv. 5. fejj. 1. rész).

Ha a főpap csupán a Biblia mai formájában kanonizált írásrészeire utalt, amikor a szent iratokat említette, akkor abban is találhattak elegendő közvetett utalást erre a rokoni viszonyra. Ilyen pl. a már fentebb említett rész Debóra énekéből (*Bír. 5:17*) Dán hajózásaival kapcsolatban. Valószínűleg ezeknek a zsidóknak még voltak további, mára elveszett információik ezekről a görögországi izraelitákról.

Amíg a görög megnevezés inkább átfogó, ami így vonatkozhat a görögországi sémi, izraelita, jávánita, sőt, latin elemekre is, addig a jávánita kifejezés már kizárólagosan az ő utódait jelöli. Amikor tehát a görög kultúra bizonyos aspektusairól beszélünk, tisztába kell lennünk azzal, hogy az nem feltétlenül jávánita eredetű volt. A sémita, azon belül is elsősorban az izraelita ugyanolyan, vagy bizonyos területeken talán még meghatározóbb nyomot hagyott hátra! Ez vonatkozik a társadalmi életet meghatározó törvényzetekre és politikai intézményekre, és a tudományok világára is. Mindezt tartsuk figyelembe akkor, amikor a nyugati fehér kultúra görög (és római) eredetéről beszélünk! Még a Septuaginta részét képező Makkabeusok könyve is megerősíti azt a tényt, hogy a Spártaiak Ábrahám leszármazottai voltak:

1Makkabeusok 12:19-22 ¹⁹Íme, annak a levélnek a mása, amelyet Oniásznak küldtek: ²⁰„A spártaiak királya, Areiosz üdvözlését küldi Oniász főpapnak. ²¹Egy

írásban nyomára bukkantak annak, hogy a spártaiak és a zsidók testvérek, Ábrahám nemzetségéből származnak.²²Minthogy ezt tudjuk, jól tennétek, ha értesítenétek hogylétetekről.

Josephus ugyancsak felelevenítette ezt a történetet a maga történelmi munkájában:

„Areius a lakedemóniaiak királyától, üdvözetlet Óniásznak (zsidó főpap); kezünkbe kerültek bizonyos írások, amelyek által felfedeztük azt, hogy **a zsidók és a lakedómiaiak [Spártaiak] egy törzről erednek, és mindkét nép Ábrahám nemzetségeiből származik.** És miután ti a mi testvéreink vagytok, tudassátok velünk minden gondjaitokat, ha úgy megkívánjátok, s mi magunk ügyének fogjuk tekinteni. Mi ugyanezt fogjuk tenni, és úgy vesszük a gondjaitokat, mint ha azok a magunké lennének, s a mi érdekünk a ti érdeketek legyen. Demoteles, aki ezt a levelet hozzátok viszi, a választokat el fogja hozni. Ez a levél négyszögű és **a pecséten egy sas van, amely kígyót tart a karmai között.**” (12.könyv, 4. fej. 10. rész. 296-297. old.).

Az említett sas és kígyó heraldika Dán törzsi jegye volt. Az Izraeliták tehát rendkívül fontos szerepet töltöttek be a „görög” történelemben.

A híres Las Lunas Kővésetek (Új-Mexico állam, USA) bizonyítják, hogy a dánita és egyéb izraelita hajósok még az amerikai kontinensre is eljutottak, több mint két évezreddel Kolumbusz előtt. A Las Lunas kővéseten a korai az i.e.1000 körül, azaz Salamon idejében használt, föníciai eredetű palo-héber betűkkel lett felróva a Tízparancsolat, ahogyan az a *2Mózes 20:2-17*-ben van felsorolva. JHVH neve háromszor fordul elő. Az írásszakértők szerint a betűtípusban a görög behatás is érzékelhető, és határozottan az i.e. 1000 körüli időkből származik. Hasonló táblákat találtak Ohio és New England államokban is, amelyeken viszont már Baal-imádattal kapcsolatos szövegek találhatóak ugyan azzal a paleo-héber betűtípussal írva, és így azokat már a bálványimádatba esett, kétségtelenül dánita izraeliták hagyhatták hátra.

Különösen figyelemreméltó még Ezékiel egyik kijelentése, amelyben Dánt Jávánnal (aki után a görögök az Iónia nevet viselték) hozza kapcsolatba:

Ezékiel 27:19 Dán, Javán és Uzál megmunkált vasat, fahéjat és illatos nádat adott cserébe áruidért.

A nemzetközi kereskedelem ezidőtájt nagyrészt hajók által ment végbe, és a dániták ekkor már régi tapasztalt hajósoknak számítottak. A későbbi ír krónikák nem véletlenül említik meg oly sokszor a dánitáknak a görögökkel, egyiptomiakkal és föníciaiakkal való kapcsolatát, akik szintén hajós kereskedelemmel foglalkozó népekként voltak híresek. Abban az időben, amikor ez a levelezés megtörtént, a dániták nagy többsége már régen elhajózott Írországra, de láthatóan ekkor még voltak, akik hátramaradtak

Görögországban. Még Krisztus idejében is maradtak hátra izraelita elemek a görögök közt, amire a *Ján. 7:35* verse is utal. A zsidók ekkor még nem voltak igazán szórványban, illetve szórványuk nagy része Ázsiában tartózkodott. A görögök közt tartózkodók ekkor elsősorban Izrael házából származtak, nem Júdatól.

Természetesen, amikor az izraeli-görög kapcsolatról beszélünk, az nem azt jelenti, hogy a görögökként ismert jávánita nép (Jáfet fiától) izraelita nép lett volna, és hogy a mai görögök izraeliták lennének. Csupán arról van szó, hogy a Görögországgént ismert földterületeken, annak történelmében Dán törzse által volt egy jelentős és felismerhető izraelita jelenlét. A dániták továbbvándorlásával ennek a korai izraelita jelenlétnek a ténye mára teljesen elhomályosodott és feledésbe is merült.

Amikor az újszövetségi idők eljöttek, akkorra a „görög” és „izraelita” kifejezés már inkább „pogányokat” és „nem pogányokat” jelölt, és addigra Dán elemei kis kivétellel már hosszú évszázadok óta továbbvándoroltak onnan Írországba.

A korai római időkben egyébként még a rómaiak is Danosz-nak nevezték a déli görögöket, s egy sokat eláruló közmondásuk volt ezekről a dánitákról: *„timeo Danaos et dona ferentes”*, jelentése: *„a dánitáktól még akkor is félek, amikor ajándékot hoznak.”*

És még egy forrás: az *Ancient Mythology* című munka kitér arra, hogy a korai görög írók mennyire tisztában voltak az ősi spártaiak és a júdeaiak közötti szoros kapcsolattal (Bryant, *Ancient Mythology*, 5. köt. 51,52,60. old).

Az archeológiai felfedezések szintén arról árulkodnak, hogy a hikszoszok (az izraeliták egyiptomi megnevezése a kivonulás körüli időkben) közül sokan Görögországba telepedtek, ők alapították meg az ősi Mükénéi civilizációt, s ezt a népet nevezték a görögök Danaioi-nak. Ezek a feltárások tehát megerősítik a görög és ír krónikákat.

[Térkép](#) az izraeliták jelenlétéről a korai Görögországban és Kis-Ázsiában.

II. Függelék

Az Ír Krónikák

Végül egy rövid válogatás az írek és skótok történelmi krónikáiból. Az eredettörténettel foglalkozó ír *Annals of Clonmacnoise* a következőket írja a Tuatha de Danaan-ról:

„Utánuk [a firbolgok után] a Tuatha De Danaanok érkeztek, szintén Görögországból. Ezek a firbolgok testvér nemzetségeihez tartoztak. A Firbolg időszak alatt Asszíriában három uralkodó váltotta egymást. ... a Tuatha De Danaan népe a hosszú időn át tartó vándorlásai alatt számos mágiával, szellemidézővel és egyéb ördögi mesterségek gyakorlásával foglalkozott, és ezekben leghíresebbek voltak a világon. Érkezésükkor Connaught nyugati részén szálltak partra. Amikor a firbolgok híret vették érkezésüknek, eljűk mentek, hogy megütközzenek velük Moytoyrey és Connaught síkságain. Itt a firbolgok nagy vereséget szenvedtek, megdőlt az uralmuk és a csatákban elpusztult közülük százezer ember, velük királyuk, Eochy McEirche, s ez volt Írország történelmének legnagyobb mézárálása" (*Annals of Clonmacnoise From the Creation to A.D. 1408*, 1627 kiadás).

A bálványimádatba esett dániták számos testvérharcot megvívtak. A druida papok ebből a korszakból máig tartó hírnévre tettek szert. Sajnálatosan a bálványimádat és testvérharc (lásd Észak-Írország) ma is hírhedt jellemvonása Dán törzsének.

A korai ír történelmi lejegyzésekben a nemédek (firbolgokat) említik Írország első állandó lakosaiként, akiket vezérük után neveztek el nemédeknek, akiknek „*Jákob volt az ősapjuk és az Euxine [Fekete] tenger partjairól érkeztek*” (Moore, *The History of Ireland* 1. köt. 63. old). Egyes történészek szerint ezek a legkorábbi telepések az *1Móz. 41:31, 54-57* versekben megemlített, az egész Közel-Keletet érintő nagy éhínség miatt vándoroltak el.

Az bizonyos, hogy a nemédek rendkívül korán érkeztek Írországba, két külön hullámban. Ők szintén Görögországból hajóztak oda, s második hullámukat a Firbolg néven ismerték. Nem sokkal ezek Írországba érkezése után jelentek meg a Tuatha de Danaan törzsek, ugyancsak Görögországból (Moore, uo. 60. old). Innentől a Tuatha de Danaan uralkodott az országon, amíg meg nem jelent egy másik, szintén izraelita nemzetség, a híres, Zeráhtól származó milézek, azaz skótok.

Moore a következőket írja a Danaan uralom bukásáról és a miléz királyok uralmának kezdetéről.

„Egy idő után a Tuatha De Danaan uralma is megszűnt, amikor a mai spanyolországi partvidékekről egymást követő inváziókban megkezdődött a miléz skótok honfoglalása. Ezzel véget ért a Danaan dinasztia uralma. A királyi pálcát innentől a miléz vagyis a skót nemzet tartotta kezében, s a további hosszú korszakokban már tőlük jöttek mind az írországi királyok. Ez a neves miléz kolónia bár Spanyolországból

telepedett át a szigetekre, eredetileg a messzi szkíták [izraeliták] népéhez tartozott" (Moore, *The History of Ireland*, 60. old.)

A miléz skótok Zerah ágáról származó zsidók voltak, akik az ősi Szkítiából érkeztek, és eredetileg még Egyiptomban elváltak izraelita testvéreiktől. Ők voltak a legendás trójaiak, s az európai uralkodóházak ősei. A milézek a trójai idők után egy ideig a Szkítiának nevezett földön vándoroltak (lásd [Az Arbroath Nyilatkozat](#)). Az ő történelmüket a bárdi irodalomban örökítették meg.

„A bárdi történelem a skótok történelmét reprezentálja, akik szkítiai származásuk révén sajátos jellegzetességeket viselnek... A bárdok maguk is megerősítik azt, hogy ugyan ahhoz az etnikumhoz tartoznak, mint az első három előttük megállapodott kolónia, a nemédek, firbolgok és a danaanok" (Moore, uo. 74. old).

A milézekkel, mivel nem Dán törzséhez – hanem Júdáéhoz Zerah ágán – tartoztak, külön írásban ([Júda törzse a próféciákban](#)) foglalkozunk. Ezek a zerahita zsidók azok, aki már valamikor az egyiptomi kivonulás alatt elhagyták Izrael fő testét, és elváltak az Izrael mellett maradt Péleg utáni zsidó ágazattól. A miléz skótok eredettörténelmének egyik fő motívuma a hosszú időn át tartó egyiptomi tartózkodás, majd vándorlások Szkítiában. Júda születési ígérete a királyi pálca volt, és a zerahiták uralkodtak a Szentföldről elsőként elvándorolt dánita törzsek fölött. Moore még megjegyzi azt is, hogy az ír királyi nemzetségek genealógiája visszakövethető Mózes idejéig (uo. 71).

A történészek egyetértenek a bárdi és ír krónikákkal abban, hogy a milézek valóban ugyanahhoz az etnikumhoz tartoznak, amelyhez az olyan, előttük Írországba telepedett törzsek is tartoztak, mint a nemédek, firbolgok és danaanok. Ezek mindannyian izraelita nemzetségek voltak, és a jóval későbbi népvándorlások idejében az angle és saxon törzsek megérkezésével József törzse is csatlakozott hozzájuk, majd dominálta a szigeteket Zerah királyi ágának uralma alatt.

Kapcsolódó írások:

[Izrael háza – az elveszett tíz törzs](#)

[Dávid Trónja](#)

[Júda törzse a próféciákban](#)

